

geografia final

La petjada ecològica: mesura l'acció antròpica a un medi, una que ens ajuda a saber a quina mesura es troba l'estat de capacitat de càrrega. Efecte de l'humà sobre el medi. Màxim que el medi pot suportar. Relacionar capacitat de càrrega (dimensió que pot suportar el medi de la espècie humana i les variables són moltes: urbanització, sanitat...) El creixement vegetatiu també està relacionat amb la natalitat i la mortalitat. **Regió fisiogràfica:** la combinació de diverses formes del relleu amb el clima i la vegetació dona lloc a les grans regions fisiogràfiques de Catalunya. Cadascuna d'aquestes regions es caracteritza perquè presenta una determinada fesonomia geogràfica uns valors climàtics específics i un cert tipus de paisatge. El relleu representa una disposició general paral·lela a la costa i guanya altitud fins als Pirineus. El clima i la vegetació varien segons les altituds. La línia de precipitació anual de 700mm separa dos regions fisiogràfiques. **Catalunya seca:** escassetat de precipitació -700mm anuals. Estius secs i calorosos, hiverns secs i temperats. Vegetació mediterrània: aridesa augmenta de nord a sud i de costa a l'interior. Hi ha 5 regions: 1. Prepirineu 2. Litoral mediterrània 3. Altiplà central 4. Prepirineu 5. Continental. **Catalunya humida:** major freqüència de pluja +700mm anuals, concentra les principals reserves d'aigua del país (pluges i neu). Vegetació caducifòlia: boscos conífers, avets, pi negre, 2 regions: occidental i alt pirineu. **Regions biogeogràfiques:** és la més extensa de la península, la vegetació a Espanya és la més rica a nivell europeu: degradació del bosc pels humans. Màquia (molt densa), garriga (clarianes), estepa (vegetació molt pobre), depèn del sol el clima i el relleu. Regió eurosiberiana: temperatura suau i pluja que afavoreix a la vegetació. *Pastures. Bosc caducifoli:* arbres tendeixen a ser alts amb troncs rectes i fulles grans (roures), falgueres i molses en un ambient ombrívol. *Landa:* es caracteritza per una vegetació molt densa, ginesta, degradació dels boscos caducifolis. *Prats:* dedicats a pastures, formats per plantes herbàcies i ocupen grans extensions de terreny. Regió maronèsica: correspon a les illes, hi ha comunitats subdesèrtiques fins a boscos de fulla perenne. Laurisilva, Drago, Pino canario, Tabaiba (vegetació). **Energies NO renovables:** són la principal font d'energia. Tenen data de caducitat. Tarden molt en regenerar-se. *Petroli:* condiciona el model de vida humana, es va començar a comercialitzar al s.XIX, s'utilitza en vehicles, asfalt, plàstic... La seva comercialització, transport i consum condicionen la vida i economia. L'extracció pot causar accidents. El seu CO₂ afecta a l'efecte hivernacle. *Carbó:* es una roca fòssil, extesa pel planeta sencer, hi ha de diferents tipus, depen quin dona més energia que l'altre. L'extracció provoca gasos d'efecte hivernacle, pluja àcida... el seu consum ha augmentat. *Gas natural:* es troba amb el petroli, és menys contaminant que el petroli i el carbó. S'utilitza per generar electricitat, fabricar combustible i té un ús domèstic. *Urani:* s'ha de transformar per ser un mineral energètic. S'utilitza a les centrals nuclears. **Energies renovables:** es desenvolupen per l'exhauriment dels combustibles fòssils. *Energia hidroelèctrica:* aprofita l'energia cinètica de l'aigua. *Energia eòlica:* aprofita la força del vent, abans s'utilitzava a la navegació i els molins. Ara es capta amb aerogeneradors per convertir-la en energia elèctrica, l'obtenim en minicentrals i parcs eòlics. *Energia solar:* tèrmica, fotovoltaica, termosolar. *Biomassa:* seca (llenya) o verda residus orgànics. *Energia geotèrmica:* energia de l'interior de la terra. **Clima mediterrani:** temperatura moderada i aridesa, estius calorosos i secs pels anticiclons, el fred és humit, amb poca pluja. Primavera i tardor més pluges i temperatura estable, molts matissos (mediterrani litoral, mediterranis de tendència continental, climes àrids i subàrids). Aragó, València, Catalunya, Balears, Andalusia. **Clima atlàntic:** temperatura moderada molta pluja, estius frescos i hiverns amb un fred sec i humitat molt alta, costaner transició de muntanya (Galícia, Cantàbria, Madrid). Galícia, Cantàbria, Madrid i Euskadi.

Model de desenvolupament: em de tenir consciència sobre la crisi ecològica mundial, Hi ha ciències, ministres i departaments del medi ambient. La teoria de les 3r: redueix, reutilitza, recicla. Utilitzar més les energies renovables i consumir més productes ecològics. **Impacte**

mediambiental: alteració de les característiques originals del medi provocada per alguna activitat.

Espanya seca Meseta central: *zones: Madrid, Valladolid, Castelles. *allunyat del mar i les seves influències *zones més elevades reben més pluja *Hivern molt fred, estiu caluros *Condicions difícils, concentració a Madrid. *Ramaderia transhumant. **Litoral mediterrani:** zones: sud pirineus, fins Andalusia *Pluja escassa *Influència suavitzada pel mediterrani *Temperatura estiu elevada *Zona agrícola, regadiu, horticoless, oli, cereals... **Canaries:** *influències del Sahara *Aridesa a Lanzarote/Fuerteventura *Illes amb vocació atlàntica *Moltes zones protegides, espais únics.

Climograma: són gràfics de doble entrada en les quals es presenten resumits els valors de precipitació i temperatura recollits en una estació meteorològica determinada. **Pluviòmetre:** és un instrument utilitzat per mesurar la quantitat de precipitació caiguda en un lloc concret, en un període determinat. Utilitza com a unitat de mesura el mil·límetre (mm), que equival a un litre d'aigua recollida per cada metre quadrat. **Ria:** és la part inferior d'una vall o d'un sistema de valls profundament envaïda per la mar a la zona de desembocadura d'un riu. **Paisatge:** qualsevol àrea que inclou tant els trets naturals com els modelats per l'home i que tenen un reflex visual en l'espai. En ecologia es defineix paisatge com un conjunt heterogeni d'ecosistemes, i la unitat bàsica d'estudi és la tesel·la.